

Elisabeth Fleetwood: Åtgärder mot våldsskildringar i videogram 1985

Talare

Elisabeth Fleetwood
Riksdagsledamot

Datum

10 december 1985

Plats

Riksdagen, Stockholm

Omständigheter

Under 80- och 90-talen präglades svensk politisk debatt av oro för våld på videofilm, rollspel som "Drakar och Demoner" och oro för ockulta eller satanistiska element i relation till realpolitiska frågor. Här i ett anförande som leder till debatt i riksdagen 1985 om proposition 1985/86:116 argumenterar Elisabeth Fleetwood (M) för ett lagförslag som kräver plikt på inspektion av videofilmer redan innan de får säljas på marknaden för att proaktivt motverka att våldsamma filmer sprids och skadar unga. Socialdemokraterna ställde sig däremot emot ett ansvarssystem som Moderaterna och en yttrandefrihetsutredning i frågan föreslagit.

- 1 Herr talman! I betänkande 1985/86:11 behandlar konstitutionsutskottet åtgärder mot våldsskildringar i videogram. I proposition 1984/85:116 hemställer regeringen att riksdagen antar lag om ändring i lagen om förbud mot spridning av filmer och videogram med våldsinslag. Vidare hemställer
- 5 regeringen om ändring i förordningen 1959:348 med särskilda bestämmelser om biografföreställningar.

10

Propositionen innebär således att den nuvarande granskningen vid offentlig visning av film skall utsträckas till att omfatta också offentlig visning av videogram. Därutöver föreslår regeringen ändringar i lagen 1981:485. innehärande en ökning av förutsättningarna att kunna ställa

- 15 videogramgrossisterna till ansvar.

- 20 Så långt är samtliga partier i utskottet eniga med regeringen. Det råa våld som genom videogram kan spridas till allmänheten - och jag tänker naturligtvis i första hand på unga människor, vilkas bild av mänsklig samlevnad, inte minst av sexualitet mellan människor, kan påverkas negativt - vill och måste vi medverka

25 till att i möjligaste mån avskaffa.

30 Jag har vid ett flertal tillfällen, bland annat vid besök på statens biografbyrå, haft tillfälle att konstatera vilka vedervärdiga produkter som kan produceras i denna genre. Det är enligt mitt förmenande fullt klart att ungdomar - framför allt i de känsliga tonåren - genom dessa våldsskildringar kan ta djup skada av att få tillfälle att beskåda dessa otäcka alster.

35

Låt mig också, herr talman, nämna det faktum att många yngre barn-ända ner i
40 småbarnsåldern - i sällskap med äldre syskon kan råka ut för en konfrontation med de vedervärdiga bildsekvenserna. Det är inte svårt, eller borde inte vara svårt, att föreställa sig vad detta kan innebära för dem.

45

Låt mig här säga att de som bäst kan förebygga att deras barn ägnar sig åt att se dessa filmer måste vara barnens föräldrar. Men vi kan inte lägga ansvaret enbart på föräldrarna.

50

I stort skulle jag vilja påstå att ansvaret åvilar oss alla. Samtidigt måste ju dock
55 konstateras att de som står barnen och ungdomarna närmast förutom föräldrarna-daghemspersonal, fritidspersonal, skolpersonal och andra-har ett primärt ansvar. Deras betydelse i det här avseendet kan knappast överskattas.

60

Så långt är vi också överens, herr talman. Men vi moderater har velat gå ett steg

65 längre än utskottet. Vi har i den enda reservationen i betänkandet begärt att en ansvarig utgivare skall utses nu. Ett sådant ansvarssystem stämmer överens på denna punkt med förslaget från en enig yttrandefrihetsutredning. Som framgår av betänkandet innebär det nuvarande ansvarssystemet att olika domstolar bedömer samma produkt på olika sätt vid olika tillfällen.

70

44 videogram har hittills varit föremål för ingripanden enligt videovårdslagen från 1984. Av dessa 44 videogram har 4 friats. 23 har fällts i samtliga fall och
75 olika bedömningar har gjorts i 17 fall - dvs. samma videogram har fällts eller friats av olika domstolar. Detta kan inte vara tillfredsställande. För att förhindra ett sådant här resultat bör, anser vi moderater, ett ansvarssystem införas enligt den modell som yttrandefrihetsutredningen har föreslagit.

80

Utgivare utses enligt förslaget av den som här i riket framställt filmen eller videogrammet eller, om det är en utländsk produkt, av den som åtagit sig
85 spridningen av densamma i riket. Utgivaren skall vara svensk medborgare och vara bosatt här. Uppgift om ansvarig utgivare skall klart framgå av informationen på produkten. Om ansvarig utgivare saknas, faller i stället ansvaret på den som sprider videogrammet till allmänheten.

90

Herr talman! De övriga partierna tycks, som jag ser det, i stort vara positiva till förslaget om ansvarig utgivare. Men de vill avvakta tills den särskilde
95 utredningsmannen, Claes Eklund, har presenterat resultatet av sin utredning, vilket sägs ske före 1986 års utgång. Men låt mig ärligt deklarerat att jag har mycket svart att förstå majoritetens ställningstagande. Det står nog fullt klart att ett system med ansvarig utgivare skulle innebära en effektiv början till en sanering av de så kallade våldsvideogrammen. I fråga om en sådan åtgärd hade
100 jag trott att vi skulle få medhåll. Varför är man från övriga partiers sida i det här fallet så tvehågsen? Varför vill man inte medverka till en snabbare sanering av

våldsvideogrammarknaden? Vore det inte bättre att vidta en sådan åtgärd redan nu, och hade det inte varit bättre om vi hade kunnat enas om det förslag som framförs i den moderata reservationen?

Herr talman! Jag yrkar bifall till den moderata reservationen i Konstitutionsutskottets betänkande 11.

Källa

<div>Hämtat från riksdagen.se (åtkomstdatum 11/9 2026)</div>

Taggar

Moderaterna, Politiska tal, Riksdagen

Relaterade

Wivi-Anne Cederqvist: Åtgärder mot våldsskildringar i videogram 1985
10 december 1985

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/elisabeth-fleetwood-atgarder-mot-valdsskildringar-i-videogram-1985>

